

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Sžo/71/2014                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1013201516                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 05.04.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr., Ing. Miroslav Gavalec   |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:1013201516.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: L. F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. č. XX, XXX XX V., občan Slovenskej republiky, zast.: Mgr. Kristínou Grausovou, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie Františkánske námestie č. 3, 811 01 Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. mája 2014 č. k. 6S/202/2013-39, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. mája 2014 č. k. 6S/202/2013-39 m e n í tak, že žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

### Odôvodnenie

#### I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č.: 1139-3/2013-BA z 29.07.2013 (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“ - č. 1. 4) žalovaná ako odvolací správny orgán s poukazom na § 179 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z. z.“) zmenila postupom v zmysle § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. odvolaním napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava č.: 700-0212548909-GC04/09 z 15. októbra 2009 (ďalej na účely rozsudku len „prvostupňové rozhodnutie“, resp. „prvostupňový orgán“) tak, že sa vypúšťa text: „...§ 152a zákona v znení neskorších predpisov...“.

V ostatnom prvostupňové rozhodnutie potvrdila.

Podľa § 179 ods. 1 písm. b) zák. č. 461/2003 Z. z. v znení relevantnom pre prejednávanú vec do pôsobnosti ústredia patrí rozhodovať v druhom stupni vo veciach, o ktorých rozhodovať v prvom stupni patrí do pôsobnosti pobočky.

Podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z. z. v citovanom znení platí, že ak sú na to dôvody, odvolací

orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

2. Prostredníctvom prvostupňového rozhodnutia bolo žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe (ďalej na účely rozsudku len „SZČO“) predpísané za obdobie roku 2008 poistné

- na nemocenské poistenie v sume 341,94 €,
  - na starobné poistenie spolu s príspevkami v sume 1.398,32 €,
  - invalidné poistenie v sume 466,26 € a
  - do rezervného fondu solidarity v sume 369,06 € (ďalej na účely rozsudku len „poistné“),
- t. j. spolu v celkovej výške 2.575,58 €.

3. V napadnutom rozhodnutí sa žalovaná tiež zaoberala s argumentáciou žalobcu týkajúcou sa vyhodnotenia právnych dôsledkov na vyrubené poistné počas prechodu žalobcu od samostatného výkonu advokácie po poskytovanie právnych služieb cez obchodnú spoločnosť RASLEGAL, s.r.o. (vznik od 01.01.2008), v ktorej sa žalobca stal jediným spoločníkom aj konateľom.

4. S poukazom na ustanovenia § 21 ods. 1, § 128 ods. 1 písm. c), odsek 2 písm. c), odsek 11 písm. b), § 138 ods. 7, § 143 ods. 1 a § 144 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. žalovaná vyslovila právny názor, že podľa právneho stavu platného ku dňu vydania prvostupňového rozhodnutia žalobca ako povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená SZČO poistné za obdobie roku 2008 neuhradil vôbec, čo bolo právnym dôvodom na predpísanie poistného prvostupňovým rozhodnutím.

Tento právny stav sa mal podľa žalovanej vytvoriť nižšie uvedenými rozsudkami Krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

5. K spomenutým rozsudkom následne žalovaná konštatovala, že Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 4S 201/2009-82 z 08. júla 2011 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č.: 0210000003-GC09/09 zo 16. marca 2009 v spojení s rozhodnutím žalovanej č.: 322-3744-GC-09/2009 zo 06. augusta 2009.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom č. k. 9Sžso/7/2012 z 24. apríla 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 04. júna 2013, potvrdil vyššie citovaný rozsudok Krajského súdu v Bratislave.

6. Čo sa týka zmeny časti výroku prvostupňového rozhodnutia, k tomu žalovaná pristúpila na základe zistenia nutnosti ho pozmeniť z dôvodu výskytu formálneho nedostatku, ktorý ale nemá vplyv na výšku predpísaného poistného.

Záverom žalovaná uviedla, že berie na vedomie, že žalobca dňa 29. apríla 2010, t. j. po vydaní prvostupňového rozhodnutia, uhradil dlžné poistné za rok 2008 v sume 2.575,58 € a predpísanú sumu nebude od žalobcu vymáhať.

## II.

Konanie na prvostupňovom súde

### A)

7. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca na Krajský súd v Bratislave žalobu zo dňa 13.08.2013.

8. Žalobca najmä požadoval, aby príslušný súd v súlade s ustanovením § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku prerušil súdny prieskum až do skončenia konania prebiehajúceho na Ústavnom súde Slovenskej republiky o jeho ústavnej sťažnosti voči rozhodnutiu Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, kde sa domáha zrušenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.04.2013 vo veci vedenej pod sp. zn. 9Sžso/7/2012.

Uvedený návrh vzal dňa 26.03.2014 späť (č. l. 34).

9. Súčasne žalobca poukázal na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 21.02.2013, a to v právnych veciach evidovaných pod sp. zn. II. ÚS/63/2012 a sp. zn. II. ÚS 426/2012, pričom uviedol, že aj v tomto prípade ide o skutkovo a právne porovnateľnú situáciu.

Pokiaľ ide o podrobnú žalobnú argumentáciu, upriamil pozornosť krajského súdu na vec vedenú pod sp. zn. 4S/201/2009 a žiadal ju aj v tomto prípade zohľadniť. Rozhodnutie žalovaného považuje za predčasné

resp. nezákonné pre zánik jeho povinnej účasti na sociálnom poistení ku dňu 31.12.2007.

10. Záverom žalobca navrhol, aby krajský súd napadnuté rozhodnutie podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. zrušil vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

11. Žalovaná vo svojom vyjadrení navrhla žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

B)

12. Krajský súd v Bratislave ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe (§ 249 ods. 2 O.s.p.), ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250f ods. 1 O.s.p., keďže na tento postup boli splnené podmienky, a jednomyseľne dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná.

Preto napadnuté rozhodnutie postupom podľa § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

13. Pri svojom rozhodovaní s prihliadnutím na relevantné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Správneho poriadku, zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a zák. č. 461/2003 Z. z. určil, že sporným bol výklad pojmov „mať oprávnenie“ na vykonávanie advokácie, resp. vymedzenie, kedy dochádza k „zániku oprávnenia“ na vykonávanie advokácie, a to z toho hľadiska, či zmyslu aplikovaných noriem a úmyslu zákonodarcu, i v kontexte ústavného poriadku Slovenskej republiky, zodpovedá prístup, podľa ktorého je fyzickou osobou, ktorá má oprávnenie na výkon advokácie, každý advokát zapísaný do zoznamu advokátov, už len z dôvodu jeho formálneho zápisu v zozname advokátov (a prestáva takouto osobou byť iba jeho vyčiarknutím z tohto zoznamu), alebo je namieste taký výklad, podľa ktorého takouto osobou nie je (alebo ňou prestáva byť) advokát, ktorý vo vlastnom mene nie je oprávnený advokáciu vykonávať, hoci je zapísaný v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou.

14. Krajský súd k tejto otázke si osvojil právny názor vyslovený Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej na účely rozsudku len „Ústavný súd“) v jeho náleze č. k. II. ÚS 426/2012-53 (ale obdobne aj v náleze č. k. II. ÚS 63/2012-52) ústavný súd vyslovil názor, že [nasleduje citáciu relevantného textu rozsudku krajského súdu]

„pri výklade uvedených pojmov (§ 5 a § 21 ods. 4 zákona o sociálnom poistení) je potrebné uprednostniť výklad materiálny a dospieť k záveru, podľa ktorého „fyzická osoba, ktorá má oprávnenie na vykonávanie advokácie“, je iba advokát, ktorý môže ako fyzická osoba pri samostatnom výkone advokácie skutočne právne služby klientom poskytovať a prijímať za nich ako fyzická osoba aj odmenu. „Fyzickou osobou, ktorá má oprávnenie na vykonávanie advokácie“, je teda iba advokát vykonávajúci advokáciu samostatne a iba v prípade, ak nemá výkon advokácie pozastavený. Na tomto závere nič nemôže zmeniť ani skutočnosť, že aj advokát - konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným musí byť v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou zapísaný. Ako správne uviedol najvyšší súd - tento zápis je podmienkou na to, aby mohol advokát v mene a na účet iného subjektu (spoločnosti s ručením obmedzeným) advokáciu vykonávať. „Fyzickou osobou, ktorej oprávnenie na vykonávanie advokácie zaniklo“, je preto každý advokát, ktorý vykonával advokáciu samostatne a následne začal advokáciu vykonávať ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, pretože samostatne advokáciu vykonávať v takom prípade už nie je oprávnený, čo vyplýva priamo zo zákona o advokácii. K tomuto názoru dospel ústavný súd použitím metódy gramatického, logického, ale najmä systematického výkladu sporných ustanovení zákona o sociálnom poistení v kontexte ustanovení zákona o advokácii.

Neobstojí preto ani názor najvyššieho súdu (vyslovený rozsudkom sp. zn. 7Sžso 27/2010 z 1. júla 2010...), podľa ktorého na účely zákona o sociálnom poistení treba advokáta, zapísaného v zozname advokátov, vedenom Slovenskou advokátskou komorou, považovať za povinne nemocensky a povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu, a to bez ohľadu na skutočnosť, či advokátsku činnosť vykonáva ako advokát vo svojom mene alebo ako spoločník, prípadne konateľ právnickej osoby poskytujúcej služby advokácie.

Takto formulovaný názor totiž vychádza iba z formalistického výkladu dotknutých ustanovení, ktorý

nezhľadňuje ich materiálnu podstatu, a tým ani zmysel a účel právnej úpravy.“

### III.

#### Odvolanie žalovanej/stanoviská

15. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 18.07.2014 (č. l. 46) proti rozsudku prvostupňového súdu žalovaná uviedla ako odvolací dôvod to, že krajský súd sa v predmetnom rozsudku nevysporiadal so skutočnosťou, na ktorú poukázala žalovaná v napadnutom rozhodnutí ako aj vo vyjadrení k žalobe zo dňa 23. septembra 2013.

16. Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky v krátkosti sumarizuje odvolacie námietky žalovanej:

- vo veci zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia žalobcu prvostupňový orgán rozhodol rozhodnutím č.: 705-0210000003-GC09/09 dňa 16. marca 2009,
- pri prieskume zákonnosti uvedeného prvostupňového rozhodnutia sa tak Krajský súd v Bratislave ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (viď sp. zn. 9Sžso/7/2012 zo dňa 24. apríla 2013) stotožnili s právnym názorom žalovanej,
- tiež zdôraznila, že uvedené právoplatné rozhodnutie je záväzné, nezmeniteľné a spôsobuje právne účinky.

17. Záverom žalovaná navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

18. Z vyjadrenia žalobcu zastúpeného právnou zástupkyňou (č. l. 51) zo dňa 22. augusta 2014 vyplýva, že

úkon odvolania žalovanej považuje za ďalšiu manifestáciu jeho dlhoročného nezákonného postupu voči jeho osobe vo forme úmyselného šikanózneho zásahu do jeho práv, oba [vyššie uvedené v bode č. 14] nálezy Ústavného súdu z februára 2013, boli v ostatnom období dokonca publikované v Zbierke nálezov a uznesení ústavného súdu Slovenskej republiky ako rozhodnutia zásadného významu, voči rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.04.2013 č. k. 9Sžso/7/2012 žalobca podal dňa 10.07.2013 ústavnú sťažnosť, o ktorej zatiaľ nebolo rozhodnuté.

19. Z uvedených dôvodov žalobca žiadal pri vydaní odvolacieho súdu zohľadniť náhradu trov odvolacieho konania vo vyčíslenej sume 284,08 €.

### IV.

#### Právne názory odvolacieho súdu

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, nakoľko Ústavný súd v svojej ďalšej judikačnej činnosti sa odklonil od svojej doterajšej rozhodovacej praxe.

21. Najvyšší súd viazaný podľa § 135 ods. 1 O.s.p. v svojej rozhodovacej praxi precedenčnými účinkami rozhodnutí Ústavného súdu preto ďalej iba k tejto otázke si osvojil právny názor vyslovený Ústavným súdom v jeho zatiaľ poslednom náleze č. k. II. ÚS 218/2012-53, v ktorom sa konajúci senát Ústavného súdu podstatne a prekvapivým spôsobom, a to aj bez podstatnejšieho objasnenia, odchyľil (viď citovaná v bode č. 9) od svojej doterajšej ustálenej judikatúry [nasleduje citáciu relevantného textu nálezu Ústavného súdu]:

„Zo sťažovateľom predloženého rozsudku krajského súdu sp. zn. 6S 202/2013 z 30. mája 2014 vyplýva, že krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou ústavného súdu obsiahnutou v jeho nálezoch sp. zn. II. ÚS 63/2012 a sp. zn. II. ÚS 426/2012 a dospel k záveru, že sťažovateľ prestal byť na účely zákona o sociálnom poistení samostatne zárobkovo činnou osobou v dôsledku zmeny spôsobu výkonu advokácie zo samostatného výkonu na výkon prostredníctvom spoločnosti s ručením obmedzeným. Označený rozsudok krajského súdu napadla odvolaním Sociálna poisťovňa, pričom zo zistení ústavného súdu vyplynulo, že odvolacie konanie je najvyšším súdom vedené pod sp. zn. 1Sžso 71/2014, pričom o odvolaní dosiaľ najvyšší súd nerozhodol.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„I. Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn.: 9Sžso/7/2012 porušil základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

II. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.04.2013, č. k.: 9Sžso/7/2012 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.“

## II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikaturou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Vychádzajúc zo svojej ustálenej judikatury, ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považuje za potrebné tiež zdôrazniť, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležité zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov

takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Sťažovateľ tvrdí, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, čl. 36 ods. 1 a 2 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 36 ods. 2 listiny kto tvrdí, že bol ukrátený na svojich právach rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takého rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nemožno vylúčiť preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd podľa Listiny.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Sťažovateľ sa nestotožňuje s právnym názorom najvyššieho súdu vyjadreným v napadnutom rozsudku, podľa ktorého zmenou spôsobu výkonu advokácie zo samostatného výkonu advokácie na výkon advokácie v mene a na účet spoločnosti s ručením obmedzeným nedochádza k zániku povinnej účasti advokáta na nemocenskom a dôchodkovom poistení, keďže zastáva opačný názor, teda že zmenou spôsobu výkonu advokácie (ktorú pôvodne vykonával samostatne a v súčasnosti ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným) prestal byť samostatne zárobkovo činnou osobou na účely povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia.

Sťažovateľ zakladá argumentáciu o porušení svojho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie predovšetkým na skutočnosti, že najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku neriadil právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v nálezoch sp. zn. II. ÚS 426/2012 z 21. februára 2013 a sp. zn. II. ÚS 63/2012 z 21. februára 2013 (ďalej aj „odchylné rozhodnutia ústavného súdu“), ktorými ústavný súd rozhodol o porušení základných práv iných sťažovateľov, pričom z odôvodnenia označených náleзов vyplýva záver, že zmena spôsobu výkonu advokácie zo samostatného výkonu na jej výkon ako konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným má za následok zánik postavenia samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia.

V súvislosti so sťažnostnou argumentáciou sťažovateľa je ústavný súd nútený akceptovať jeho námietku, že judikatura najvyššieho súdu, ako aj ústavného súdu vo vzťahu ku kľúčovému problému, ktorý nastoľuje vo svojej sťažnosti, t. j. k otázke, či zmena spôsobu výkonu advokácie z jej samostatného výkonu na výkon ako konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným má (alebo nemá) za následok zánik postavenia samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia, nie je jednotná, čo vyvoláva stav právnej neistoty, ktorý je žiaduce

čo najskôr odstrániť.

Pokiaľ ide o judikaturu ústavného súdu k uvedenej problematike, ústavný súd konštatuje, že až do vydania nálezov, na ktorých zakladá svoju argumentáciu sťažovateľ, t. j. nálezov sp. zn. II. ÚS 426/2012 z 21. februára 2013 a sp. zn. II. ÚS 63/2012 z 21. februára 2013, bola jednotná a vychádzala z názoru, že zmena spôsobu výkonu advokácie na výkon ako konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným nemá za následok zánik postavenia samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoje rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 290/2010 zo 7. septembra 2010, sp. zn. IV. ÚS 342/2010 z 23. septembra 2010, sp. zn. II. ÚS 508/2010 z 25. novembra 2010, sp. zn. I. ÚS 64/2012 z 8. februára 2012, sp. zn. I. ÚS 93/2012 z 29. februára 2012, sp. zn. IV. ÚS 103/2012 z 1. marca 2012, sp. zn. I. ÚS 570/2012 z 28. novembra 2012, sp. zn. III. ÚS 118/2012 z 28. marca 2012 a sp. zn. III. ÚS. ÚS 426/2012 z 12. septembra 2012, ako aj uznesenia prijaté po vydaní odchylných rozhodnutí ústavného súdu, konkrétne sp. zn. I. ÚS 599/2013 z 2. októbra 2013 a sp. zn. I. ÚS 266/2014 zo 4. júna 2014.

Z uvedeného vyplýva, že nejednotnosť do judikatury ústavného súdu bola vnesená jeho II. senátom prostredníctvom nálezov označených v sťažnosti sťažovateľa. V dôsledku tejto skutočnosti a v záujme napraviť svoje pochybenie II. senát ústavného súdu (konajúci v už inom zložení) prerušil konanie v obdobnej právnej veci sťažovateľa R. K. vedenej pod sp. zn. II. ÚS 335/2013 a predložil v súlade s § 6 zákona o ústavnom súde plénu ústavného súdu návrh na zjednotenie odchylných názorov senátov ústavného súdu s cieľom prelomiť dosiaľ prevládajúcu judikaturu ústavného súdu k predmetnej otázke založenej na závere, že z ústavného hľadiska je akceptovateľný právny názor všeobecných súdov, podľa ktorého zmenou spôsobu výkonu advokácie z jej samostatného výkonu na výkon konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným nemá za následok zánik postavenia samostatne zárobkovo činnnej osoby na účely povinného nemocenského a povinného dôchodkového poistenia. Plénum ústavného súdu uznesením sp. zn. PLz. 1/2015 zo 4. marca 2015 návrh II. senátu ústavného súdu zamietlo.

Na tomto základe II. senát ústavného súdu, akceptujúc prevládajúcu judikaturu senátov ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 335/2013 v náleze z 26. marca 2015 rozhodol, že základné právo sťažovateľa R. K. na súdnu ochranu a jeho právo na spravodlivé súdne konanie porušené neboli. V tejto línii judikatury je potrebné v záujme právnej istoty postupovať aj vo veci sťažovateľa.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd považuje za nevyhnutné v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti sťažovateľa zdôrazniť, že nálezy sp. zn. II. ÚS 426/2012 z 21. februára 2013 a sp. zn. II. ÚS 63/2012 z 21. februára 2013 predstavovali ojedinelé vybočenie z inak stabilizovanej judikatury senátov ústavného súdu k predmetnej problematike, ktorú je žiaduce akceptovať aj v posudzovanej veci.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd zastáva názor, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, ktoré nie sú svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatury považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne aj tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku s odvolacími námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný

súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. US 112/05, I. US 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a sťažovateľom označeným základným právom podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, 51. 36 ods. 1 a 2 listiny a právom podľa 51. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí sťažnosti sťažovateľa na ďalšie konanie reálne mohla viesť k vysloveniu ich porušenia v konaní vo veci samej. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

29. Nakoľko podstatnou otázkou v prejednávanej veci bolo ustálenie právneho názoru, či žalobcovi zanikol sociálne poistný vzťah v zmysle vyššie uvedených rozsudkov krajského súdu ako aj Najvyššieho súdu a žalobca neprodukoval odvolacie námietky k následne vyrubenému poistnému v celkovej výške 2.575,58 €, Najvyšší súd v súlade s ústavnou judikatúrou rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti jeho rozsudku.

## V.

30. Vzhľadom na vyššie vyslovené názory a v súvislosti s hore položenou otázkou Najvyšší súd po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že musel prihliadnuť na hore uvedenú argumentáciu Ústavného súdu a podľa nej a v medziach vyslovených právnych názorov prejednávanej vec rozhodnúť.

31. O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na náhradu trov tohto konania, čo v tomto súdnom prieskume nenastalo.

32. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava evidencie práv týkajúcich sa práva sociálneho poistenia je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), charakter konania si nepredurčoval požiadavku nutnosti v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

## Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).